

PASULIO LIETUVIU BENDRUOMENĖ PLB VISUOMENINĖS VEIKLOS METMENYS

Kraštų bendruomenių informacijai ir orientacijai, pateikiami ir išryškunami PLB visuomeninės veiklos metmenys, priimti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos 1989 m. balandžio mėn. 14 d. posėdyje.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) nekintantis ir galutinis visuomeninės politinės veiklos tikslas yra Lietuvos laisvės atgavimas ir valstybinės nepriklausomybės atstatymas. Lietuvių Chartos žodžiais, PLB "darbu, mokslu, kultūru ir pasiaukojimu kovoja dėl Nepriklausomos Lietuvos". PLB privalo rūpintis Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių tautos laisvės reikalo atstovavimu už Lietuvos ribų.

PLB reiškia įsitikinimą, kad lietuvių tautos ateitis nebus užtikrinta be pilnutinės ekonomijos, kultūros, pilietybės ir valstybės sienų kontrolės, kuri priklauso tik Lietuvos žmonėms. Sovietinės sistemos liberalėjimas nėra pakaitas valstybinei ir tautinei laisvei. Tikrai pilnai laisva ir nepriklausoma valstybė gali užtikrinti tautos gerovę. Išeivijos laikysena turi būti teigiamai ofenzyvi, kokia ji yra ir Lietuvoje.

Tiek lietuviai, tiek laisvųjų kraštų vyriausybės ir Žmogaus Teisių organizacijos turi svarstyti dabartinius įvykius Baltijos valstybėse ne iš Sovietų Sąjungos perspektyvos, tai yra iš komunistinio režimo grąžintų kai kurių pilietinių teisių, laisvių ir tautinių simbolių, o iš Baltijos valstybių perspektyvos, neužmirštant ir nuolat primenant, jog tebėra labai daug visuotiniai pripažintų žmogaus ir piliečio laisvių, kuriomis baltai ir šandien naudotis negali. Tauta krašte sprendžia, kas ir kaip darytina, tačiau atskirais klausimais ir atvejais naudinga išgirsti ir išeivijos balsą.

PLB džiausiasi naujomis iniciatyvomis laisvės kryptimi, žengiant į teisinį, politinį, ekonominį ir kultūrinį Lietuvos savarankiškumą, jos valstybinį suverenitetą, nesiribojant daliniais pasiekimais. Tautai yra svarbu viešai reikšti savo galutinius siekius dabar, net jei laikas jų įgyvendinimui dar nėra pilnai pribrendęs. PLB šias pastangas remis visomis išgalėmis. PLB teiks išskirtiną dėmesį Lietuvos jaunimui ir jo besikuriančioms organizacijoms.

Gyvai nusiteikusi Toronto atžalyniečių pora

Nuotr. B. Tarvydo

Identifikuodamasi su pozityviomis laisvinimo jėgomis tėvynėje, PLB remis visas pastangas socialiniam teisingumui, žmogiškumui ir pilnutinei demokratijai ugdyti, padės organizuoti socialinę globą ir šalpą okupuotoje Lietuvoje, bendradarbiaudama su išeivijoje veikiančiomis organizacijomis.

PLB stengsis teikti informaciją ir ją perduoti lietuviams bei laisvajam pasauliui per spaudą, radiją, televiziją, leidinius, asmeninius kontraktus bei kitomis priemonėmis, pabrėždama informacijos kitataučiams reikšmę ir ją paversdama tikslinga politine akcija.

PLB prašo visas į jos sudėtį įeinančias Kraštų bendruomenes laisvajame pasaulyje raginti vyriausybes, parlamentus, spaudą, tarptautines bei nacionalines organizacijas ir įtakingus asmenis reikalauti, kad Sovietų Sąjunga gerbtų ir laikytųsi savo pačios 1920 m. liepos mėn. 12 d. Maskvoje pasirašytos taikos sutarties su Lietuva tos sutarties nustatytoje sienose.

1989 metais konkreti globalinė PLB

akcija: Molotovo-Ribbentropo pakto ir slaptųjų protokolų pasmerkimas. Būtinai išvystyti spaudimą į pačią Sovietų Sąjungą, kad ir ji pripažintų Molotovo-Ribbentropo slaptųjų sandėrių neteisėtumą, jų atsisakytų ir panaikintų jų padarinius – Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupaciją bei aneksiją. Šioji akcija turi remtis pozityvia veiklos baze – Atlanto Chartos principais ir jų įgyvendinimu. PLB valdyba ragina lietuvių bendruomenes kreiptis į savo kraštų vyriausybes, stengiantis išgauti oficialius pareiškimus ar užtikrinimus. Reikalingos mūsų bendruomenių pastangos parlamentuose ar politinėse partijose iškovoti atitinkamas rezoliucijas. Politinė akcija vykdytina tarptautiniuose kongresuose ir forumuose, ypač ten, kur yra svarstomas Žmogaus Teisių klausimas.

Baltai turi jungti gretas laisvės bylai kelti ir ją ginti svarbiausiame pasaulio forume – Jungtinėse Tautose. Svarbu reikalauti, kad Baltijos tautų klausimas būtų įjungtas į regionalinių konfliktų kategoriją. Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisijoje durys taip pat turi bū-

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUÂNIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje: NCz\$. 15,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS NCz\$. 30,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetraž: NCz\$. 1,00
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija tašo bei tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca – CEP 03124
São Paulo – Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina NCz\$. 0,50
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
Į tolimus kraštus 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 25,00

į plačiau atvertos.

Taigi, natūrali PLB politinės veiklos ritis ir toliau apims: kraštų bendruomenių visuomeninės veiklos vystymą ir koordinaciją tarptautiniuose forumuose, Lietuvos padėties tyrimą ir besikeičiančių santykių su tauta formulavimą, ir valdymą Lietuvos išėvijai, kontakte su tauta, siekiant laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai.

PLB kels ir svarstys ekologijos problematiką Lietuvoje; ekologinis krašto teriimas yra jau seniai prašokęs pakentimo ribas – šiandien padėtis yra kritiška.

Komunikacija su Lietuvos rezistencija yra būtina. Kultūros ryšiai su Lietuvos mokslininkais, rašytojais, menininkais ir veikėjais – teigiamas veiksnys.

PLB palaikys ir plės išėvijojė ryšius su religiniais veiksniais, kurie iš esmės yra palankūs Lietuvos bylai ir jautriai reaguoja į žmogaus teisių pažeidimus bet kur pasaulyje. Šiame kontekste, sumaniai ir taktiškai tęsime savo akciją dėl Vilniaus arkivyskupijos prijungimo prie Lietuvos Bažnytinės Provincijos. Julijono Steponavičiaus paskyrimas Vilniaus arkivyskupijos ordinaru šias viltis stiprina.

PLB palaikys darbo ryšį išėvijojė su pavergtų tautų rezistencinėmis grupėmis kovojančiomis už savo kraštų laisvę. Santykiai su pavergtų tautų organizacijomis ir jų įgaliotiniams yra būtini; jie stiprins kovos už laisvę paveikumą.

PLB stengsis su giliu įsijautimu, pareigos, atsakingumo ir atsargumo jausmu atlikti kovos uždavinį naujose sąlygose. Garbė tautiečiams, kurie visados gynė lietuvių tautos interesus, nebodami pavojaus savo laisvei ir gyvybei.

Dr. Vytautas Bieliauskas
PLB Valdybos Pirmininkas

Dr. Vytautas A. Dambra
PLB Valdybos Vicepirmininkas
Visuomeniniams Reikalams

GORBAČIOVAS PUOLA NACIONALISTUS

Tautinių susikirtimams plečiantis, prezidentas Gorbačiovas įspėjo, kad perestroika ir valstybės vienybė yra pavojuje. Jis prileidžia, kad galvoti apie naujos formos Sovietų Sąjungos federaciją galima, bet neardant Sovietų Sąjungos ir nekeičiant valstybinių sienų. "Demokratiškos diskusijos, tolerancija ir tarpusavio pagarba yra nepakeičiama", kalbėjo prezidentas Gorbačiovas. Jis kritikavo komunistų partijos vadus, kurie nerusiškose respublikose, kuriose tautiniai judėjimai pasidarė labai aktyvūs, perėjo į tuos sąjūdžius. Bet dar blogiau, kad ir slaviskose respublikose kaip Ukrainoje ir Baltarusijoje, tautiniai sąjūdžiai aktyvėja. "Nacionalistai žaidžia su ugnimi ir mes turime tai sustabdyti, kad nesitęstų", baugino Gorbačiovas, bet neminėjo, ką jis yra numatęs daryti.

Komentuodamas tą Gorbačiovo kalbą Londono dienraštis "The Daily Telegraph" savo vedamajame rašo, kad visi tie etniniai neramumai Kremlui suteikia mažiau rūpesčių, negu "trys ekonominiai pažangios Pabaltijo respublikos – Latvija, Lietuva ir Estija – siekiančios visiškos nepriklausomybės nuo Sovietų Sąjungos. Jeigu atsiskyrimas atrodytų galimas, tada ir kitos didesnės respublikos, kaip Ukraina ir Baltarusija, panorės pasekti pabaltiečių pavyzdžiu. Dienraštis savo vedamąjį irgi baigia įspėjimu: "Nors yra sunku numalšinti tautinius jausmus, vis dėlto vadai turėtų pagalvoti, ar ne geriau sutikti su svarbiomis reformomis, negu bėgti į nepriklausomybę, kas, atrodo, gali baigtis tankų pėdsakus.

"KAM JUM REIKIA TO SUVERENITETO?"

Lietuvos kamerinio orkestro vadovas Saulius Sondeckis Tiesoje (1989.VI.6) ragino užsienyje besilankančius Lietuvos menininkas būti savo tautos pasiuntiniais, aiškinti jos siekius. Pasak jo, užsienyje susidomėjimas Lietuva didžiulis, nuomonės įvairios: "Antai Leningrado studentai, išreikšdami savo pritarimą Lietuvos siekiams, ateidavo į repeticijas, prisisegė ženkliukus su mūsų trispalve, auditorijos lentoje rasdavau nupieštus mūsų simbolius – Vyčio kryžių, Gediminių aičių stulpus".

Sondeckis pamini ir kitą požiūrį. Ryty Vokietijoje vykusiame tarptautiniame instrumentalistų konkurse, anglų profesorius Martinas taip jam kalbėjo: "Mes labai džiaugiamės viskuo, kas pas jus vyksta. Bet kam jums reikia to suvereniteto? Mūsų, Vakarų Europos valstybės nuo 1992 metų jungiasi į vieną bendriją, o jūs norite sujungtą šalį suskaldyti". Sondeckis jam turėjo aiškinti, "kad toks procesas gali būti tik pas juos: kai išnaudotos visos nepriklausomybės galimybės, matyt, naudinga jungtis į federaciją. O mūsų federacija buvo sudaryta dirbtinai, diktatoriškai, nehumaniškais metodais, tad respublikoms reikia pereiti kitą – suvereniteto – stadiją".

(ELTA)

VLIKO TELEGRAMOS VAKARŲ VALSTYBIŲ GALVOMS

Gegužės 19 d. VLIK-o pirmininkas dr. K. Bobelis pasiuntė šią telegramą JAV prezidentui George Bush'ui, D. Britanijos ministerei pirminkei Margaret Thatcher, Prancūzijos prezidentui François Mitterand'ui ir Vokietijos Federalinės Respublikos kancleriui Helmut Kohl'ui: "Pastarųjų devynerių metų bėgyje okupuotoje Lietuvoje vyksta dramatiški įvykiai, susiję su suverenumo ir nepriklausomybės atstatymu. 1989 m. gegužės 18 d. Lietuvos Aukščiausioji Taryba paskelbė deklaraciją,

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas
Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.
V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

LIETUVA YRA GYVA

Lietuva — duonos riekelė ir gyvybės šaltinis... praeitis, mellė ir prisiminimai, viskas glaudžiai surišti su ja. Ji ant gaublio — mažas gintarėlis, tokia mažytė — telpa ji visa, tarp didžiųjų mažas lopinėlis, dėl jų dega lūpose ir plusta kraujuje.

Lietuva — juodos duonos riekelė, ant pasaulio vaišių stalo, — tykanti ją smurtu pasigrobtį išalkę žvėrys — to palaiminto medaus ir kviečiais bei rugiais užžėlusius laukus.

Baltija — druskos kristalo rytas... — Kaip nemylėti ir nežaisti sūriam po vandenį — kas pavasarį stebėti grįžtančius paukščius nužymėtu paukščių keliu. Čia ir vartai pakeliui į Atlantą, dėl jų slenksčio, kad nužengti prie pietų stalo, buvo parduodama medus ir tulžis.

Vilnius — kunigaikščio susapnuotas ir žvaigždynų padovanotas, skalautas grėsmingų liūčių; iškentėtas, numylėtas ir neatplėšiamas yra mūsų amžinai.

Dangaus mėlynėje paukščiai nardo ir žaidžia saulės spinduliais. Visi sukyla kai rytas aušta, gyvena papročiais žilais; visi jie turi ir savo vardą, ir, minta prie vieno stalo taip darniai.

Mūsų kraštas — šaltinių raštas, mūsų kraštas saulės legendoje, šviesiausias iš visų kitų kraštų ir iš pačių gražiausių spalvų židinio, pasisemto iš vaivorykštės gelmių.

Prie to mažo tėviškės lopinėlio, viskas kas aplink yra pažįstama ir rankom paliesta nuo pat mažų dienų; širdimi ir ašarom paglostyta tėviškės upokšnio, šilo, ežerėlio ir šienų kvepiančių laukų.

Tėvynė nerimsta — nerimsta Lietuva, šaukiasi pasaulio, šaukiasi savo sūnų — nori būti laisva, nori būti gyva tarp kitų tautų...

Aš čia — gyva, — po kojų tarė žemė.
Aš čia — gyva, — sūnau ar nematai?
Aš čia — gyva, — palinkę ir sutemę
Atsiliepa dangaus skliautai.

B. Brazdžionio

Tai yra, tarsi, laisvės pavasario vėtriai, kad ir laisvės vasara nuo jos neboto li.

Istorija, istorija kartoja ir skamba kaip muzika, kaip gyvas varpas Vilniaus kopyčioje. Istorija eina keisdama vėliavas, tik žemė lieka ta pati. Ji praeina net nepastebėdama mirties šešėlių debesį, ieškodama tėviškei būsimo ryto pastogę.

Ir vėl saulė patekės, ir vėl žadėtas rytas išaus rasa sidabro išrėdytas; paukšteliai vėl linksmi čiulbės dangaus nubrėžtais keliais; dainelės giriomis skambės — ...Jūs pakartos, tik tada tauta lengviau alsuos.

Vyturys

PRANCŪZŲ KD PARTIJOS SPAUDOS KONFERENCIJA

Birželio 7 d. prancūzų KD Partija vadovaujama J.M. Daillet sušaukė spaudos konferenciją ryšium su disidentų Osipovo ir Agurkovo atvykimu į Paryžių. Jie yra KD partijos steigėjai Maskvoje.

Viktoras Petkus, lietuvių KD Partijos vadovas, taip pat buvo kviestas šioje konferencijoje dalyvauti, tačiau jis negavo leidimo išvykti.

Rusų atstovai apibūdino rusų KD partijos vystymosi procesą. Pabrėžė, kad anksčiau ši organizacija Sovietų Sąjungoje neegzistavo, tačiau dabar ji yra populiari ir įstojančių skaičius sparčiai auga. Nariais gali būti įvairių religinių įsitikinimų asmenys. Jie oficialaus leidimo veikti neturi, bet taip pat nėra varžomi.

VLIKŲ pirmininkui paklausus ar jie palaiko ryšius su Lietuvos KD Partija, Agurkovas atsakė, kad tiesioginių ryšių neturi, tačiau jis labai gerai pažįsta V. Petkų, nes su juo kartu buvo koncentracijos stovykloje. Paminėjo, kad lietuvių KD Partija yra viena iš seniausių ir stipriausių.

Kai buvo paklausta jų nuomonės apie Pabaltijo valstybių atsiskyrimą, jie nelabai norėjo apie tai kalbėti, tačiau paminėjo, kad jie galvoja, kad tai nėra dabarties, bet tik tolimes ateities galimybė.

VLIKŲ atstovams konferencijoje dalyvauti galimybę sudarė inž. Venskų, kuris yra Tarptautinio KD Sekretoriato narys ir artimas J.M. Daillet bičiulis.

ELTA

Mielas skaitytojau,
ar jau užsimokėjai
ML prenumeratą?

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOK
MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ
tai išrašyti čekį Francisco Gavénus
Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paštą.

MOLOTOVO-RIBBENTROPO PAKTAS M-R SUTARTIS NEGALIOJA

Estijos sostinėje Taline pasibaigė dvi dienas užtrukusi konferencija Ribbentropo-Molotovo susitarimų teisiniam aspektui spžvelgti. Kaip praneša spaudos agentūros, konferencijos dalyviai priėjo vieningą išvadą, kad Molotovo-Ribbentropo susitarimų slaptieji protokolai turėtų būti paskelbti negaliojančiais. Visi konferencijoje kalbėję mokslininkai ir juristai taip pat vieningai pažymėjo, kad Molotovo-Ribbentropo pakto slaptųjų protokolų pasirašymas negali kelti jokių abejonių. Konferencijoje išryškėjo vyraujanti nuomonė, kad 1939 m. rugpiūčio 23 d. pasirašytas Molotovo-Ribbentropo susitarimas yra suderinamas su tarptautinės teisės normomis, kai tuo tarpi susitarimo slaptieji protokolai, pasirašyti tų pačių 1939 metų rugpiūčio 23 ir rugsėjo 28 dienomis, pabrėžia tarptautinės teisės dėsnius, nes šie protokolai buvo nukreipti prieš trečiąsias šalis, prieš jų suverenitetą, politinę nepriklausomybę ir teritorijos vientisumą. Nuosekliai, tad, šie slaptieji protokolai turėtų būti paskelbti negaliojančiais. Taline vykusioje konferencijoje apie Molotovo-Ribbentropo susitarimų teisinius aspektus, dalyvavo mokslininkai ir juristai iš trijų Pabaltijo kraštų, Moldavijos, Ukrainos, Baltarusijos, Suomijos, Lenkijos, Federacinės Vokietijos, Kanados, o taip pat mokslininkai iš Maskvos.

ANSA

UŽMIRŠO KAS SVARBIAUSIA

1936 metais buvo seimo rinkimai Lietuvoje. Teisių apskrities taryba kandidatu išstatė Viliušį, Plungės miškų urėdą. Kai Viliušis buvo išrinktas ir rengėsi keltis į Kauną, plungiškiai veikėjai suruošė jam išleistuves. Viskas buvo neblogai, buvo sukviesti žymesnieji piliečiai, tik buvo užmirštas pakviesti pats Viliušis. Nesusipratimas paaiškėjo tik susirinkus išleistuvių dalyviams. Teko skubiai bėgioti po miestą, ieškant to, dėl kurio jie susirinko.

Meilė — sunki proto liga.

Plutonas

COMERCIAL SUEVITAS LTDA.

BEBIDAS FINAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Menelás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

1. Damba

ZRAELIS IR LIETUVA – KANČIOS ŠALYS

Lietuvos žydo, persikėlusio iš savo gimtinės Izraelin, apmąstymai apie dviejų tautų likimo panašumą.

Psichologinės problemos žmogaus, patekusio iš "akvariumo" į visiškai jam nežinomą laisvą pasaulį, nors ir nėra naujos, tačiau gan sunkios.

Išblokštas žmogus

Devyniolika metų prabėgo nuo to skausmingo išsiskyrimo su Lietuva, su savo draugais, praeitimi, tačiau liko atmintyje sunkūs psichologiniai momentai, kai ruošdamasis išvykti klausiau save, ar verta palikti gimtąjį kraštą: kasdien prarasiu dalelę savęs, būsiu priverstas atprasti nuo pasaulio, kuris man buvo brangus, kuris buvo mano; juk visa kas buvo mano prakaitu išmokta, staugiai neteks vertės.

Psichologinis pasiruošimas išvykti Izraelin, buvo įtemptas ir sudėtingas. Be to, jaučiau aiškų vidinį nerimą, nes beveik nežinojau savo tautos istorijos, filosofijos, kultūros raidos ir hebrajų, t.y. valstybinės kalbos šalies, į kurią rengiausi persikeiti. Vienu žodžiu, bijojau virsti man kurtu-žmogumi, užmiršusiu kas jis, kur gimęs, augęs, neprisimenančiu savo vardo, vaikystės, šeimos...

Naujos šaknys

Tačiau iš sunkios savo praeities įsivaivinės blaivų požiūrį į gyvenimą, turintis nestandartišką pasaulėjautą, aš, atvykęs Izraelin, gana greitai įsiskverbiau į šalies tikrovės esmę, pajutau po kojomis tvirtą pagrindą. Išnykus atsivežto nepilnavertiškumo kompleksui, pradėjau leisti šaknis į nacionalinę tradiciją, nešti atsakomybę už savo kraštą, tautą, supratęs, kad tai vienintelė galimybė gyventi.

Šiandien aš jau nebepanašus į tradicinį praeities žydą be savo šalies, nebepanašus į kosmopolitą, neturėjusio galimybių įleisti šaknis į aplinką, kurioje tėvai ir gimtinė turėjo istoriškai susiklosčiusias reikšmes. Šiandien, išreikšdamas savo tautos pasipriešinimo pražūčiai vidinį balsą, šaukiu: "Leiskite mums gyventi savo gyvenimą šiame civilizuotame pasaulyje. Užtenka. Jau per daug aukų sudėjome ant mūsų tautos laisvės aukuro".

Slėpinga prigimtis

Yra kažkas mūsų prigimtyje, kas neleidžia mums galutinai žlugti, kas verčia

mus, peržengus pačią kritiškiausią nevilties ribą, vėl ryžtis gyventi bei rasti tame gyvenime prasmės atšvaitą. Per daugelį išblaškymo po pasaulį metų, pergyvenę eilę katastrofų ir genocidų, išvystėme savyje savitvardą – tvirtos valios skydą, kuris šiandien pasaulio rūstumo akivaizdoje pridengia mus nuo papildomų mirtinų smūgių. Ypač svarbu mums dabar, kai mūsų tauta, po 40 metų nepriklausomybės, pergyvena neapsakomai sunkias dienas, gindama savo tėvynę. Istorijos dėsniai negailestingi – nepriklausomybė nėra dovana, ją reikia iškovoti, apginti ir išsaugoti. O tai, manau, sunkiausia, ypač mažoms tautoms.

Istorinė tėvynė

Kiek daug vilčių sudėjome į istorinę mūsų tėvynę, kiek daug už ją praliejo me ašarų, kraujo, kokią neįtikimai brangią kainą mokame šiandien, nenorėdami prarasti valstybinio savarankiškumo, nacionalinės kuitūros, savitumo. Senasis Izraelio kraštas šiandien virto mūsų egzistencijos pagrindu, galingu simboliu. Šis neįkainojamas žemės sklypelis, jo žmonės ir kultūra – tai dvasinga senosios ir naujosios istorijos substancija, kuri teikia žydams tęstinumo, jėgos, dvasinės laimės, moralinės didybės ir užtikrina nekintamą vietą pasaulio erdvėje.

Pavojus, kuris grėšia tam žemės sklypeliui, dar nepašalintas. Anksčiau ar vėliau, priešų stumiamai, galime vėl atsidurti ties bedugnės riba. Ką bekalbėtų istorikai, žinovai, filosofai, kaip jie beaiškintų šį baisų atvėjį – viena aišku, Benjamino trečiojo – fantazuotojo, ar net oro gaudytojo Menachemo Mendelio sieloje vis tiek it Chanukos žvakelė spingsojo "žydiškasis taškelis". Tykiai ir nepastebimai kiekviename ruseno kaip reaktoriuje: "Dvasia, o ne kumštis, dvasia, o ne kumštis..." Ir štai atėjo laikai, kai šviesūs pasaulio protai ėmė tarti drauge su mumis: "Dvasia, o ne kumštis, dvasia, o ne kumštis..." – ir mes, Lietuvos Jeruzalės žydai, galime tai sakyti garsiai, drauge su visais. Mes sakome. Nors gali-

mas daktas, mums vėl teks už tai mokėti persekiojimais ir krauju.

Mes toliau darysime tai, ką per šešis šimtmečius darė mūsų tėvai ir senoliai Lietuvos Jeruzalėje – davė su kaupu pasauliui išminčių, kovotojų už teisybę ir taurių asmenybių tokią gausybę ir tokio užmojo, jog tuo galėtų didžiulis ištisos tautos ir šalys. Taigi mes ir toliau kelsime savo auksinę grandinę, visai negododami, kad ji auksinė. Mūsų vaikai teiks mums aibę rūpesčių ir saujelėmis – džiaugsmo: nemigo naktimis galvosime – važiuoti ar nevažiuoti už jūrų marių ieškoti laimės: mes stovėsime eilėse kavos pakelio, padoresnio bato, bet tuo pačiu metu mummyse be perstojo, tarytum perpetuum mobile konvulsingai spurdės ir kamuosis mūsų dvasia ir žiūrėk: – čia po vienu stogu, čia po kitu įsižeibs talento kibirkštėlė ir tūlas Moišelė ar Šliomelė – amatininko ar fabriko darbininko ar tarnautojo sūnus, išaugs žymiu mokslininku, savitu rašytoju, geraširdžiu gydytoju, originaliu dailininku, kuris išgarsins mūsų vardą visame pasaulyje.

Šitaip Lietuvos Jeruzalėje vėl atgims žila Žydų gatvė. Vienu savo galu ji ves prie Vilniaus Gaono, prie revoliucionieriaus Hiršo Lekerto, prie išdalgininko Motkės Chabado, prie poeto Chajimo Gradės, o kitu savo galu – per žemynus ir vandenynus – prie Heinės, Spinozos, Kafkos, Einšteino ir dar dešimčių Nobelio premijų laureatų. Tai ir bus kraitis, kurį naujai atgimusi Lietuvos Jeruzalė duos dėkingajam ir nedėkingajam pasauliui. Tad atverskime pageltusią, tūkstantį kartų į laužą mestą ir vis vien nesudegintą maldaknygę ir su džiaugsmu tarkime: Ačiū, Ėdidysis Kūrėjau, kad esame ir kad sulaukėme šios didžios dienos – šehechejonu vekijimonu vchigijonu lazman hazé. Amin.

Jokūbas Josadė

"Gimtasias Kraštas",
Vilnius, 1989, Nr. 9.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Claudio BUTKUS

NCz\$.20,00

POSTO
VILA CAIÇARA LTDA.
AV. PRES. KENNEDY, 19.000
VILA CAIÇARA-PRAIA GRANDE
TEL: (0132) 70-6048

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

ANTANAS VAIČIUS

Telšių Vyskupas ir
Klaipėdos apaštalinis
administratorius

235610 Telšiai;
Spaudos 4
tel. tel. 51394, 51157

"TELŠIAI NEBUVO TO MATE..."

Rašo Telšių vyskupas:

Telšiai, 1989.07.15

Garbingasis Tėve,
Mylimas Broli.

Mane laimingai pasiekia Jūsų leidžiamas, puikus laikraštis "MŪSŲ LIETUVA". Noriu iš visos širdies padėkoti Jums ir Jūsų Bendradarbiams. Noriu kartu išreikšti pagarbą Jums visiems už lietuviškai religinio ir tautinio žodžio platinimą ir palaikymą taip toli nuo Lietuvos. Ačiū Jums visiems. Tepadeda Jums Dievas.

Turime karštas, pilnas darbo įtampos dienas. Daug išvykų. Bet labiausiai įsiminė ir įstrigo atmintin birželio 25-ji. Tą dieną, 20 val. Telšių katedroje buvo gedul. pamaldos už Rainių kankinius ir už visus Lietuvos kankinius. Po to eisena su kryžiumi, Lietuvos ir Popiežiaus vėliavomis prie kalėjimo, kur prasidėjo Rainių kankinių kančios, prie kapinių, kur dabar ilsisi jų palaikai, o iš čia – į Rainius. Telšiai nebuvo to mate. Minia su žvakėmis rankose, statė degančias žvakes visu keliu abejose pusėse,ėjo giedodama kalnus. Su grupe kunigųėjau kartu. Sutemo, ir dar labiau išryškėjo degančios žvakės. O žmonių – lyg jūra: visu plačiu plentu nuo Telšių iki Rainių... Sustojome nukankinimo vietoje, po to – prie naujai pravedamo plento ant kalvelės, kur pašventinau kartinį akmenį Rainių kankinių koplyčiai... Dalyvių galėjo būti 40-50 tūkstančių.

Birželio 18 d. atšventinau Liurdą Kretingoje. Čia taip pat dalyvavo daug tikinčiųjų. Koncelebravome prie Liurdo grotos, pasakiau pamokslą. Ypatingi buvo šiemet ir didieji Žem. Kalvarijos atlydai. Vietoj Varduvos, vėl užrašai ŽEM. KALVARIJA. Iš Vilniaus eisena į žemaičių šventovę. Ypač Žemaitijoje eisena buvo visur sutinkama, šventinami naujai pastatyti kryžiai. Tokius kryžius pašventinau Rainiuose – nukankinimo vietoje, prie Telšių, Kenstaičiuose (vietoje buvusios Kenstaičių bažnyčios), sankryžoje plento Šiauliai–Palanga, Telšiai–Alsėdžiai. Be to, Alsėdžiuose šventoriuje ir koplytėlę šv. Jono Nepomuko Alsėdžių miestelyje... Kalvarijoje, kaip pranešė per Vilniaus televiziją, nebuvo vietos obuoliu nukristi. Autobusais, lengv. mašinomis suplaukė – suvažiavo minios ne tik iš Lietuvos, bet ir iš Latvijos, ir iš Baltarusijos. Turėjome maldininkų (ir kunigų) iš Karagandos, Novosibirsko, Dušanbė... Suteikiau Sutvirtinimo Sakramentą trimis mergaitėms iš Estijos. Žymiai daugiau buvo einančių išpažinties ir šv. Komunijos. Liepos 5 d. – kunigų dieną dalyvavo Kardinolas ir vysk. J. Žemaitis. Liepos 9 d. – Kardinolas, Arkivysk. Jul. Steponavičius, vysk. VI. Michelevičius, vysk. J. Preikšas, vysk. J. Matulaitis...

Vedame derybas su civ. valdžia dėl Telšių Kun. Seminarijos atkūrimo. Turime jau netoli 20 kandidatų. Pradėsiu nuo vieno – filosofinio kurso, palikdami kitus, kurie pradėjo studijas Kaune, Tarpd. Kauno kun. seminarijoje. Pasimelskime, kad Dievas laimintų šį mūsų sumanymą.

Lieku maldose Vienybėje, su meile ir dėkingumu Jums.

Jūsų

Vysk. Antanas Vaičius

GANDŲ PANEIGIMAS

Lietuvoje buvo pasklidę gandai, kad buvo išplėstas ginklų sandėlis ir kad Vinius jau apsuptas tankų... LTSA valstybės saugumo komiteto pirmininko pavaduotojas Henrikas Vaigauskas paneigė tuos gandas. Jis prisipažino, kad lapelių tikrai buvo paskleista. Juose buvo grasinama rusams, lenkams, kad su jais busi fiziškai susidorota, busi deginami jų namai. Saugumo darbuotojai ieško kaltininkų.

Gauta iš Lietuvos

LIETUVA

*Krauju ir prakaitu įmirkus,
Žemele mano Tu gyva;
Pilėnai pelenais pavirto,
Bet amžiams liko – L i e t u v a.*

*Liepsnojo rūmai, degė pilys,
Smiltelė liko tik viena, –
Piliakalniai nurimę tyli,
Bet ir smiltelė – L i e t u v a.*

*Tik paklausyk, ką kalba girios
Birželio naktį tylumoj,
Kur Nemunėlis tyliai irias, –
Ten tavo kraštas – L i e t u v a.*

*Bučiuok, lietuvi, šitą žemę,
Ji tavo Motina šventa,
Dvasia didvyrių čia gyvena, –
O josios vardas – L i e t u v a.*

● Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

1985 metų rugpiūčio 25 dieną São Paule įsisteigė KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS (KKF) – FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO. Fondui pradžią sudarė Kazimierinių Metų Ruošos komiteto pirmininko, kun. Pr. Gavėno, įnašas – Cr.1.000,000.

Fondo tikslas – KKF-das turi tikslą sudaryti finansinę paramą lietuviškam kultūriniam veikimui, ypač spaudos, mokyklų ir, ben drai, jaunimo reikalams.

Fondo kapitalas – KKF-do kapitalą sudaro laisvas tautiečių bei kitų tautiečių įnašas, palikimai, tam tikslui renkamos aukos.

Kapitalas lieka nejudomas; tik kapitalo uždarbis galės būti panaudotas aukščiau numatytiems tikslams.

Fondo administravimas – KKF-dą globos, valdys ir administruos šv. Kazimiero parapijos atsakingi ir teisėti pareigūnai.

Fondo likvidacija – Jei užsibaigtų ir pranyktų numatytieji tikslai čia, Brazilijoje, KKF-do kapitalas būtų perleistas panašiais tikslais veikiančiom organizacijom kitur.

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS IRAŠYDAMI JUOS Į KKF FONDA.

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

Rūta Kleva Vidžiūnienė REDAKTORIAI IR JAUNIEJI ŽURNALISTAI

Susirūpinusi akis jau vis dažniau krypta į mūsų spaudos ateitį. Užaina ir nejaukios mintys, kad pradėsim panašėti į tokią lietuvišką spaudą, kokią radome pokaro įsikūrę naujuose mums draugiškuose kraštuose, kuriuose jau prieš mus buvo tautiečių imigrantų, nors juos iš tėviškės išvijo kitokios problemos.

Nepasakyčiau, kad leidinių skaičius mažėja. Npr. užsidarė keili laikraščiai ir žurnalai, bet kiekviena grupelė dar vis susirūpinusi savo prestižu ir atskiru žiniaraščiu, nors dažniausia tas žinias randi pasikartojant kečiuose leidiniuose. Tai aišku, nepadaro spaudos įdomesne.

Metai ir naturalus nuovargis, neabejoju, slegia redaktorių ir jų žurnalistų pečius. Naujų veidų ir vardų užtinkame nedaug, ypač iš jaunesnės kartos. Kartais labai paviršutiniškai ir trumpalaidiai susirūpinama žurnalizmo seminariais, bet ką dėstytojas gali duoti keliems suinteresuotiems jaunuoliams per keturias valandas metuose? Todėl rūpestis rašančiųjų prieaugliu vėl įmetamas atgal į redaktoriaus glėbį. Kai Amerikos "news-rooms" yra aprūpinti pažangiausiomis priemonėmis, kompiuteriais, satelitiniais oro bangų susižinojimo reikmenimis, mūsiškė spauda priklauso nuo labai nevykusio pašto, nuo jo nerūpestingo žvilgsnio į svetimkalbės spaudos reikalus arba tik nuo telefono. Pasiskaičiau kai kurias mūsų gyvenamojo krašto "biblijas" ir radau keletą nbiogų minčių, kurias norėčiau čia išvardinti, nes, atrodo, redaktorių kontaktai su galimais bendradarbiais vis dar gal dėl laiko stokos praslysta per tarpekčius, o laikas bėga greitai pirmyn ir nepakankamai matome naujų veidų ir rezultatų. Iš dalies tai suprantama, nes finansinio pelno mūsų spaudoje nesusilauksi. Tačiau kartais žmogus turi gabumus ir norą, bet nežino, kur juos panaudoti. Paminėsiu, kaip aptaria žurnalisto darbą mįnimas vadovėlis, aišku, išleidžiant tuos skyrius, kurie mūsų daug neliečia, kaip reklamų skyrių tobulinimą, jų viršininkų paruošimą ir technines problemas.

Redaktoriaus darbas aptariamas gana plačiai. Sakoma, čia reikalinga teisinga kombinacija tarp asmens ir išsilavinimo, kasdienos supratimo, idealizmo ir vadovavimo talentų. Tokiam asmeniui turi nepraslinkti straipsnių skylės — trūkumai, perdėjimai, jis turi regėti "per rūkus", reikalui esant patarti, pastūmėti į geresnį kelią ar žvilgsnį. Juk esi redaktorius. Taisai, brauki, nutari svarbos lygi, o tai daug reikalaujantis darbas, reikia gerai mokėti kalbą ir tureti aštrią akį detalėms. Straipsnių pajvairinimui reikia rūpintis nuotraukomis, jas atrinkti, palaikyti ryšį su fotografais.

Redaktorius žino, kad neužtenka kasdieninių žinių ir straipsnių, kad kartais reikia istorijų, kurios pakelia jausmus, pakeičia galvosena. Jis kelia klausimus kodėl, ne tik aprašinėja, kas vyksta. Duoda laikraščiu stilių. Vedamieji lieka laikraščio opinijos ribose, bet juose politikuojama, nurodomi silpnūmai ir stiprumai, debatuojama, — tarsi užvedamas visas motoras.

Laikraštis — tai tautos pulsas, jos širdies plakimas. Rašantieji spaudoje žurnalistai irgi turi būti įvairūs. Jie vyksta į įvykio vietovę, daro pokalbius, renka faktus ir nuomones, kad vyko, kas ką darė, kur, kaip ir kodėl. Tos pareigos gali būti arba pirmieji ir laikini žingsniai, arba žmogų patenkinantis viso gyvenimo užsiėmimas. Kiekvienu atveju tai ne tik laikraštį, bet ir patį asmenį praturtina.

Toks reporteris ar žurnalistas gali pats pasirinkti arba būti kviečiamas rašyti apie sportą, biznį, politiką ir vaidžią, mokyklą arba šiaip bendrai apie žmones: eilinius, žymius, turtingus ir benamius. Apie neteisybes, tragedijas, pergyvenimus, atskirų asmenų triumfus. Žodžiu, atsidaro daug durų.

Laikraščio įdomumui dar prisideda vadinamieji kolumnistai. Jų rašomosios kertelės dauguma skaitytojų laukia. Jie išreiškia daugiau asmenišką žvilgsnį į įvykius, pasirenka arba vieną lauką, arba daugiau, jei jo interesai platesni, bet rašo pastoviai, tampa žinomais ir mėgiama.

Kiti pajvairina laikraštį įvairiais skyriais — kelionių aprašymais, sveikatos, maisto, sporto, filmų naujienomis. Redaktoriaus akis nuolat ieško specialistų

atskiriems uždaviniams, kurie sudomintų ir jaunesnius skaitytojus — juk jie rytdienos prenumeratoriai — jis su jais susisieks, tariasi, kviečia pasisakyti šiandienos temomis, kaip aukštoji technologija, muzika ir panašiai. Aišku, toks užkviestas pradės rašyti savo interesų ribose, bet jis turi pradžia ir gali užaugti nauju bendradarbiu. Net ir gana jaunų žmonių straipsneliai gal turėtų rasti vietą bendruose spaudos puslapiuose, kur dažnai randi, gal ir labai protingus, kelėtos puslapių nuobodokus išvedžiojimus. Mūsų skaitančiųjų kantrybė, kaip pastebėjau pokalbiuose, yra pasidariusi labai trumpa.

"Draugas"

TRUMPAI... TELEFONU

Girdžiu šaukia. Neužilgo atsiliepiu: "Alo". Toks švelnus, malonus, jau daug kartų girdėtas balselis pradžiugina tuojau pat. Rytas pasidaro šviesesnis, saulė daug skaistesnė ir visa diena lieka malonesnė: pilna vilties, džiaugsmo ir darnumo būsimoje dienoje.

Tai tu kalbi? "Taip, aš", tuojau pat atpažino. Ir užsimezga tarp jų kalba, atrodo, jog taip senai nekalbėjo. Pasiilgimas tiesiog žeria žodžius nuo lūpų, sujungdamas juos į pasakiškus sakinius, kurie, rodos, niekad nesibaigs.

Bet laikas negailestingas, greit prabėga: jis buvo toks smagus, malonus taip išsiilgusiai širdžiai. "Gai jau užteks atminimų... atminimai nesudrumsti išliks. Gai tik laimės reikia... juk ji per trapi", tie žodžiai pilni ilgesio. Ilgesy pilna ieškojimo. Ieškojime gali būti pilna atradimo.

Taip trumpai... Dar neužpūsk, neužpūsk nušvitusį žiburį. Gal dar kalbėti iš pačių širdies geimių — tavo mintys tarsi Šuberto "Nebaigtoji" sinfonija, tavo žodžiai išsiskiria iš visų kitų. Gali pasikalbėti ir geriau suprasti, išlaikyti, bet neišplėsti iš savoi atminties gražių šypsenų.

Su draugu gali juk kalbėti — jis artimiausias žmogus. Nesimušk su draugu, nes gyvenimas yra ilgas ir be draugo nepakenčiamas. Gali būti sunku ir liūdna be geriausio draugo. Jei jis ištiesė tau ranką ir kvietė, nereik atsisakyti, juk anksčiau sutikai... sutik ir dabar.

"Tad tiek šį kartą ir iki", taip ir užsibaigia kalba. Ragelis grįžta į vietą, o telefonas lieka budėti. Kas žino iki kada.

Už poros dienų telefonas vėl šaukia, bet nieks neatsiliepia: matyti iškeliavo kur nors... Ir vėl ragelis grįžta į vietą, bet šį kartą nenoriai — kažin ar ilgam?

Vytūrys

ANGIE

GIROKUS & CIA. LTDA

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127

Fone: 221-6377

São Paulo — Capital

Bom Retiro

NEUŽMIRŠK PAREMTI BRAZILIJOS LIETUVIŲ FONDA

KAPITALAS YRA NENAUDOJAMAS – TIK UŽDARBIS,
LIETUVIŠKIEMS REIKALAMS
AUKOK IR TAPK FONDO NARIU.

AUKAS SIŪSTI VARDINIAIS ČEKIAIS – "COMUNIDADE LITUANO
BRASILEIRA" VARDU.

RUA JUVENTUS, 28 – SÃO PAULO 03124 – "BLF"

Užtat savo laiką reikėtų planingai paskirstyti.

Skirk tam tikrą laiko tarpą vien galvojimui – protavimui, nes tai yra jėgos šaltinis.

Kasdieninis darbas atima daug laiko, bet: darbas yra gyvenimo druska.

Paskirk kiek nors laiko knygų skaitymui, nes skaitymas – tai išminties šaltinis.

Skirk laiko linksnumui ir juokui, nes juokas – tai sielos muzika.

Nepagailėk laiko draugiškumui, nes draugiškumas – tai kelias į pasisekimą.

Neužmiršk artimo – padėk jam bet kokiū būdu. Žinok – per trumpas mūsų gyvenimas būti savanaudiškais.

Laikas yra Dievo dovana. Vieną dieną reikės duoti apyskaitą už laiko panaudojimą. Todėl mes privalome jį išmintingai panaudoti. O laikas sruvena be sustojimo, kaip kalnų šaltinis – negrižtamai.

***

NAUJA JUOSTELĖ

ANTANAS ŠABANIAUSKAS garsiausias Lietuvos pramoginės muzikos artistas naujai įgrotų jo gražiausių interpretacijų juostelėj.

"MŪSŲ LIETUVA"

NETURIU LAIKO NETURIU LAIKO NETURIU LAIKO TU GALI TURĖTI DAR DAUGIAU LAIKO

Beveik visi žmonės skundžiasi, kad neturi laiko.

– Sudiev, brangioji, atieisk man. Aš labai skubu, aš neturiu laiko.

– Aš labai norėčiau jums padėti, bet negaliu; neturiu laiko.

– Aš negalėsiu perskaityti šitos knygos, nors aš žinau, kad ji labai gera. Bet aš neturiu laiko.

– Norėčiau melstis daug ir nuoširdžiai, bet... neturiu laiko. Tu, Viešpatie, juk supranti, tai, Tu žinau, kad aš neturiu laiko...

Pagaliau žmogus miršta irgi... neturėdamas laiko.

***

Laikas yra Dievo mums duota dovana. Jis visiems duoda laiko davinį – tik nevienodą. Duoda laiko pakankamai. Tačiau ar mes mokame jį išmintingai panaudoti? Ar nenubyra kartais valandos be naudos, be prasmės?

Žmogus taip turi susitvarkyti savo gyvenimą, kad užtektų laiko ir pasimelsti ir gerai pailsėti, ramiai pavalgyti, tinkamai dirbti, bent kiek pramogauti ir t.t.

SOC. NACIONAL DE AUTOMÓVEIS E PEÇAS LTDA.

RUA JOÃO PESSOA, 261
SANTOS TEL: 35-3721

IŠKELIAVO Į AMŽINYBĘ

MARIJA RATAUTIENĖ-NAVICKAITĖ

Mirė ligoninėje liepos 22-23 vidurnaktį. Ji sirguliavo ir mirė širdies negalavimu sulaukusi 81-rių metų.

Iš Lietuvos į Braziliją Marija atvyko 1927 metais ir ištekėjo už Stepo Ratauto.

Tapusi našlė, dar gana jauna, 28 metų išgyvenu su jos mylima dukra Genu-te ir žentu kom. Antanu Girčku – ir Mookoj ir Sto. André ir pagaliau – Bom Retire.

Liepos 23, sekmadienio popietėje, su kun. Petro Urbaičio ir gausių giminių dalyvavimu, buvo palaidota Camilopolis, Utinga – Sto. André kapinėse.

Liūdesyje paliko sūnus: Stasj ir Viktorą, dukrą Gėnę, 7 anūkus ir 4 proanūkus.

Žento ir sūnų šeimos nuoširdžiai dėkoja dalyviams laidotuvėse bei 7-tos dienos gedulo mišiose.

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

B. L. BENDRUOMENEI

Iš JAV-bių (Čikagos) BIRUTĖ ŠONTAITĖ siunčia BLB-nei (BL Fondui) 20 dolerių (NCz\$.80,00), norėdama pagerbti ilgametį B-nės pirmininką a.a. JONĄ TATARŪNĄ.

ALDONA – IS VILNIAUS

Siunčiu geriausias sveikinimus ir linkėjimus iš mūsų brangiosios tėvynės, kurios aplankyti aš sugrįžau po 45 metų. Esu čia nuo 24 birželio su savo dukterėčios dukra. Mes gavome leidimą čia viešėti iki 24 liepos.

Sunku apsaityti tuos jausmus ir išpučius, kuriuos jaučiu, vaikščiodama po mūsų sustinės Vilniaus gatves, kur aš studijavau du metus.

Su geriausiais linkėjimais ir pagarba

Aldona Valavičiūtė

4. VII.89

RIO PADANGĖJ

Teko praleisti, tarp jubiliejinių iškilnių ir iš namų neleidžiančių išeiti liūčių, beveik dvi dienas Rijuj – geriau São Gonçalo, Niteroi.

Tiek pat kunigo M. Valiukevičiaus įkurtas seseles "Fatimos Marijos misionierės" bei jų vienuolijos sidabrinio jubiliejaus iškilmes, kiek apie Rio de Janeiro lietuvius teks, manau, plačiau parašyti vėliau. Tam reikia laiko, ir vietos laikrašty. Čia tik noriu pabrėžti, kad šventė buvo iškilminga, prasminga ir įspūdinga – ir visi prisipažino pirmą kartą tokį dalyką matę; ir kad seseles jaudino, sveikindamos su "Gerą dieną", o prieš pjaunant jubiliejinį tortą, giedamos lietuviškai "Ilgiausių metų"; jos pačios jaudinosi viena kitai skaitydamos "ML-voj", kad "ruošiasi savo misijai ir Lietuvoj". Tad ir užsidedę ryžtu mokytis lietuvių kalbos: įsirašė į "lietuvių kalbos kursą", užsiskė lietuvių-portugalų kalbų žodyną, dainų bei poezijos juosteles...

Iš lietuvių šventėj dalyvavo tik kun. Pr. Gavėnas (apie kurį seselės sakė girdėjusios daug kalbant – nežinau ar gerai, ar blogai). Kiti lietuviai apie patį jubiliejų sužinojo, atrodo, gal tik iš mūsų spaudos.

**PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ**

Šio "ML" numerio

**GARBĖS LEIDĖJAI
KOM. ANTANAS-GENĖ GIRČKAI**

Mieliems "ML" pastoviems skaitytojams ir rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

"ML" redakcija ir administracija

SAJUNGA

ALIANÇA

**TĒVŪ
DIENĀ**

RUGPIŪČIO 6 DIENĀ – SEKMADIENĪ, 13 VALANDA

RUOŠIA PIETUS

Užsisakyti iš anksto: Telef. 274-5116 i

RUA LITUANIA, 67 — Mooca — S-gos Namai

MALDOS DIENA APARACIDOJ

Sekmadienį, liepos 30, nors vėjas, lietus su perkūnija stengėsi, atrodo, pastoti kelią – ir nors kiek sutrukdė išvažiuoti laiku –, laimingai pasiekėm Marijos šventovę Aparecidoj. Ten jau radom aikštę-šventorių pilną autobusų, o šventovę – perpildytą žmonių. Buvo ir sunkvežiminių (camioneiros) šventkelionė. Su mumis nuvyko ir vyskupas, Dom Ladislau Paz. Tiek prieš pradėdant pamaldas, kiek Mišių metu, per pamokslą ir pabaigoj, Lietuvos vardas skambėjo plačiuose šventovės skliautuose – juk buvo įrašyta "lietuvių šventkelionė". Tik tų lietuvių buvo nedaug; ir kai pranešėjas norėjo juos pristatyti, sunku buvo surasti – buvo pasimetę milžiniškoj miniuoj. Mūsų susitikimo punktas – lietuviškas kryžius prie pagrindinių šventovės durų. Tačiau ir čia daugybė maldininkų kitataučių rinkosi – žiūrėjo, meldėsi, skaitė užrašą, fotografavosi.

Perkūnija čia dar aršiau spardėsi: vėtros pučiami vandens lašai krito net ant altoriaus, žaibas su galingu trenksmu

smogė į elektros kabiną – nutraukė vyskupo pamokslą ir užgesino šviesas (tačiau ant altoriaus tuoj atsirado žvakinė lempa ir rankinis garsiakalbis). Betgi visa tai skatino maldininkus gal dar sąmoniingiau pavesti Marijai save, savo gyvybę ir, ypač mums, savo Tėvynę.

Šventkelionė į Aparecidą paliko visuo-se neišdildomą įspūdį.

IŠKELIAVO Į AMŽINYBĖ

Liepos 17 dieną, sulaukęs 65 metų amžiaus, mirė KAZIMIERAS DUDĖNAS. Penkis mėnesius sirgo galvos smegenų sukrikimu.

Gimęs Lietuvoj, Salakų parapijoj; atvažiavo Brazilijon mažas, su tėvais, 1929 metais. Gyveno ir dirbo savo ūkyje Araraquaras, Boa Esperança do Sul.

Paliko žmoną Norbertą, vaikus Kristiną, Antaną, Ceciliją, Marciją ir Morkų, brolių Alfonsą, seserį Virginiją, žentą, marčią ir du anūkus.

31

1989